

PREDSTAVITEV POTEKA AKCIJE V POSAMZENIH DRŽAVAH IN MISIJONIH

Na teh straneh vam želimo predstaviti vsaj nekaj utrinkov iz življenja družin v posameznih državah, kaj revni starši delajo v sklopu programa Z delom do dostojnega življenja ter nekaj pozitivnih zgodb in napredek vključenih družin, ki jih vi podpirate. Prav tako vam bomo predstavili tudi delo zdravstvenih in pedagoških delavcev na misijonih v Afriki. Zgodbe so zapisali naši misijonarji ali sestre domačinke, ki delujejo na posameznih misijonih v Afriki in Albaniji ter sodelavci Karitas na Šrilanki, ki vse te družine in delo zdravstvenih in pedagoških delavcev redno spremljajo.

Najprej nekaj zgodb družin v **AFRIKI**, kjer so starši vključeni v delo. Na vseh misijonih v Afriki so straši vključeni v različna dela na misijonu. Običajno imajo misijoni šolo ali vrtec, zdravstveni center, center za podhranjene otroke. Starši tako večinoma na misijonih urejajo okolico teh zgradb in jih čistijo, sekajo drva za kuhanje hrane za podhranjene in pripravo šolske malice in tudi pomagajo pri kuhanju. Nosijo gnojilo in obdelujejo misijonske vrtove,. Perejo oblačila. Nekateri so tudi dnevni in nočni čuvaji teh zgradb. Pomagajo tudi pri gradnji hiš za druge uboge, izdelovanju opek, ki jim pomagajo sestre in misijonarji. Ali pa pomagajo pri manjših obnovah zgradb na misijonih. Večkrat so te družine združene v združenja, kjer skupaj obdelujemo tudi košček najete zemlje, ali pa so začele s kakšno malo obrtjo, kot izdelavo mila, in s tem še nekaj dodatnega zaslužijo. Na večina misijonih program izvajamo skupaj s sestrami usmiljenkami, ki redno spremljajo delo in napredek teh družin tudi na domovih, kot ob skupnih srečanjih. Ko se družina postavi po nekaj letih na noge, jo zamenjajo z drugimi revnimi družinami. Tudi če se ena slovenska misijonarka preseli na drug misijon, se ta program nadaljuje, ker spremljajo družine vedno tudi druge sestre domačinke.

Družine v RUANDI:

V Ruandi poteka program Z delom do dostojnega življenja na **5 različnih misijonih za 114 družin**. V krajih Kigali (vključenih 37 družin), Mukungu (27 družin), Musango (15 družin), Butare (31 družin, ki so v letu 2020/21 vse nove in jih **pokrivata darovalci, ki ste v letu 2019 in 2020 na novo pristopili k programu**) in Rusumo (5 družin, tudi nov misijon sester, **pokrivata jih tudi novi darovalci v 2020**). Od slovenskih misijonark v Ruandi sedaj deluje **sestra Anka Burger v Musango**, ki je o tem programu dejala: *»Na našem misijonu pomagata 15 družinam, ki imajo delo in si zaslužijo za najnujnejše potrebe. To so odrasli, starejše osebe, mlade družine, mladi brezposelni, ki iščejo delo, a ga ne najdejo, pa se želijo izvleči iz osamljenosti in pripraviti boljšo prihodnost. Res je lepo videti te ljudi, na kakšen način porabijo zaslužen denar in si opomorejo, da lahko dostojno živijo. Zdi se, da se dogajajo pravi čudeži. Enemu od vključenih v delo, smo pomagali tudi z nakupom zemlje, da si sedaj lahko postavlja svojo hiško. Ko je dobil parcelo in začel z delom, je prišel k nam in nam rekel, naj se zahvalimo dobrotnikom. Nasmeh na njegovem obrazu je povedal vse... Naj bodo ti nasmejani obrazi ljudi, ki jim lahko pomagamo z vašo pomočjo, znak hvaležnosti za vse.«*

Venantie iz Butare v Ruandi, ki ima 5 otrok, je zelo pogumna. Predno se je vključila v delo na misijonu, se je počutila zelo osamljeno, saj se mož vede zelo neodgovorno. Sedaj je veliko bolj sproščena in se lepo vključuje v delo z drugimi. Uspelo ji je plačati zdravstveno

zavarovanje, lahko preskrbi hrano za družino in najnujnejše stvari. Zelo je hvaležna za pomoč in počasi napreduje.

Damien iz Musanga v Ruandi: *»Vesel sem, da lahko zaslužim denar s svojim delom. Lahko sem kupil zemljišče in začel gradnjo hiše. Kupil sem tudi 5 koz in enega pujsa. Na mesec tudi nekaj prihranim za potrebe družine in za zdravstveno zavarovanje.«*

Evelyne iz Kigalija v Ruandi, ki je imel mnogo težav, je je prišla prosit za pomoč sestre. Dale so ji delo, pospravlja šolo, da tako zasluži za preživljanje svojih treh otrok. V najem je lahko vzela manjše stanovanje, plača šolnino. Iz vsega srca se zahvaljuje, da ima sedaj dostojanstveno življenje in upa, da bo nekoč imela tudi lasten dom.

Damascène iz Mukunga v Ruandi: »Imam dva otroka, žena me je zapustila. Sem invaliden. Zahvaljujoč delu pri sestrah je moja hčerka z uspehom končala srednjo šolo. Še vedno sekam travo pred Zdravstvenim centrom in zaslužek mi daje možnost za preživetje. Zgradil sem tudi hiško. Poprej sem bil zelo osamljen. Danes pa občutim enakovrednost v družbi. Trdno verujem, da bo Bog vsem dobrotnikom vse povrnil.«

»**Angélique iz Kigalija v Ruandi** je končala šiviljski tečaj, ker si je lahko plačala šolnino s pomočjo dela na misijonu. Naše družine želijo še napredovati. Zdaj imamo že štiri mame in dve dekleti s šiviljskim tečajem, ki se s svojim delom preživljajo,« je dejala sestra Anne Marie iz Kigalija, ki jih spremlja in dodaja: »Za revne družine v mestu je najvažnejše, da ima svoj dom in ne plačujejo najemnine in da lahko plačajo šolnino.«

Vestine iz Kigalija v Ruandi s tremi otroki in možem v zaporu je zelo hvaležna dobrotnikom. Dobro je napredovala z delom in ima sedaj svojo lastno hišo. »Zdaj lahko nahranim svoje otroke, se oblačim kot ostali ljudje in plačujem šolnino. Poleg tega imam še malo trgovinico. Samo to želim, da bi lahko še naprej delala, napredovala in lahko tudi sama pomagala drugim!«

Samuel iz Mukunga v Ruandi: »Z ženo imava tri otroke, dva sta že v šoli. Predno sem našel delo pri sestrah sem bil zelo reven, saj nisem imel sredstev za preživljanje družine, za oblačila, zdravstvo in šolske potrebščine. Ponosen in hvaležen sem, da lahko delam in zaslužim za vse osnovne potrebe družine. Na srečanjih, ki jih organizirajo sestre tudi duhovno rastem in dobim nasvete za boljše življenje, učim se tudi kako pomagati drugim, drug drugega spodbujamo in motiviramo.«

Marie Rose iz Musanga v Ruandi je končala srednjo šolo, a ni nikjer mogla dobiti dela. V letu 2019 so jo sestre vključile v delo in čisti zdravstveni center na misijonu, kar opravlja zelo vestno in ima posebno skrb do najbolj ubogih. Sama pravi takole: »Veliko sem pridobila zahvaljujoč delu ter z nasveti, ki sem jih prejela od sester in tako sprejela tudi odločitev, da si ustvarim družino na trdnih temeljih krščanskega zakona.«

Emmanuel iz Musanga v Ruandi: »Odkar delam pri sestrah, sem vesel in lahko odgovorno skrbim za svojo družino s tremi otroci. Sestra mi je dala tudi nasvete, kako upravljati z denarjem. Ko se je zaradi obilnih padavin poškodovala naša hiša, sem jo lahko obnovil. Lahko sem kupil tudi kravo, ki mi daje gnoj, da več pridelam. Vse to prinaša dobre odnose v našo družino. Tudi v vasi sem sedaj nekdo. Moji otroci hodijo v šolo in so lepo oblečeni.«

Beathe iz Musanga v Ruandi: »Zelo sem vesela, da sem dobila delo, ki mi pomaga odgovoriti na vse skrbi za družino. Z denarjem, ki sem ga zaslužila za delo sem lahko obovila hišo moje mame, ki je vdova. Hiša se je skoraj sesula zaradi hudega deževja. Tako sem pomagala tudi nakupiti nekatere najnujnejše stvari za v hišo.«

Družine v BURUNDIJU:

V Burundiju poteka program na štirih misijonih, v 2021 je skupaj **117 družin**. V kraju Bujumbura (vključenih 17 družin), Kiguhi (do konca 2020 vključenih 98 družin s sredstvi za 24 družin, v 2021 začeli s skupino novih 26 žena), Rwisabi (vključenih 64 družin), Ruzo (10 družin). V Burundiju sedaj delujeta dve slovenski misijonarki, sestra Vesna Hiti v Bujumburi in sestra Bogdana Kavčič na novo ustanovljenem misijonu v Gitegi, kjer bomo v 2022 začeli z izvedbo programa za družine.

Sestra Valentine, ki spremlja družine v Rwisabiju je med drugim povedala: »Napredek, veselje in volja vključenih v program, da napredujejo in se izvlečejo iz revščine z lastnim delom nam daje moč, da delamo z njimi s še večjim zagonom, da jih redno spremljamo v vseh aktivnostih, poslušamo, obiskujemo na domovih in skrbimo za njihov celosten človekov razvoj, tudi duhovno. Pri tem nam pomaga tudi župnija in

lokalne oblasti z dobrim sodelovanjem.« In nadaljuje: »Tisti, ki ne znajo brati in pisati, si želijo, da jim pomagamo tudi pri opismenjevanju. Mnogi bi si radi kupili tudi kolo, ki bi jim olajšalo delo, zlasti za prevoz gnoja in pridelkov. Tudi to bi bil potem vir zaslužka.«

Charles iz Rwisabija v Burundiju je poročen z Jacqueline. Imata štiri otroke. Ker so živeli v veliki revščini, jih je družba porinila na stran, otroci niso hodili več v šolo, niso imeli strehe nad glavo, ker se je v deževju sesula. Zahvaljujoč delu imajo sedaj lastno hišo in otroci hodijo v šolo. Imajo tudi zemljišče za obdelovanje, zavarovanje. Povrnilo se jim je dostojanstvo. Molijo za dobrotnike.

Rémégie iz Rwisabija v Burundiju: »Z ženo imava štiri otroke. Bil sem v skrajni revščini, ker nisem imel zemlje za obdelovanje. Zadolževal sem se, ker nisem mogel gledati, da moji otroci trpijo lakoto. Nisem si upal niti pomisliti, kako bom te dolgove vračal. Nameraval sem pobegniti od doma, ker sem se bal zapora. Tedaj se mi je odprla priložnost za delo. Z zaslužkom sem že povrnil dolgove, moji otroci gredo znova v šolo, imamo zdravstveno zavarovanje. Zdaj imamo tudi dobro hrano, ker imamo v združenju pridelovanje šampinjonov, ki se dobro prodajo, in zelenjavo. Otroci so sedaj prejeli tudi zakramente, na kar prej v svoji revščini niti pomislil nisem.«

Viola iz Bujumbure v Burundija: »Imam tri otroke, dva sta s posebnimi potrebami. Leta 2010 smo prišli v Bujumburo, da bi se otroci tukaj zdravili. Mož me je zaradi revščine in brezupne situacije zapustil. Sama pa vztrajam in delam, da bi preživela otroke, plačala najemnino za stanovanje in prehrano.«

Faustin iz Bujumbure v Burundiju, je eden od mladih s posebnimi potrebami v Centru

Akamuri, ki jih sestra Vesna Hiti vključuje v delo. Dva dni tedensko dela v Centru dela, kot je skrb za zajčke, pomaga izdelovati milo in metle. Zahvaljujoč prejeti pomoči je začel s prodajo oglja v svoji četrti. Zadovoljen je tudi s tem delom. Zaslužek mu daje veliko dostojanstvo.

Athanase iz Ruza v Burundiju ima z ženo tri otroke. Predno sta začela delati na misijonu, so bili zelo revni in zavrženi od družbe. Strah jih je bilo govoriti z drugimi, tako, da bi jim pogledali v oči. Zdaj pa sta postala zelo družabna, upata si povedati svoje mnenje in čutita dostojanstvo. Zahvaljujeta se Bogu in dobrotnikom, da sta bila izbran v ta projekt.

Annonciate iz Ruza v Burundiju ima pet otrok. Z možem so se zaradi suše preselili iz Kirunda v Ruza že leta 2017. Nimajo prav ničesar, kar bi jim pripadalo. Živijo od dela pri drugih ljudeh, ki pa ga ni vedno veliko. Letos so jih sestre vključile v projekt, da bi

lahko preživeli in počasi napredovali.

Družina Nsanzurwimo iz Kiguha v Burundiju je zelo hvaležna sestram in dobrotnikom, da imajo zdaj svojo lastno in dostojno hišo, ker prej niso imeli strehe nad glavo. Zdaj lahko plačajo vzajemno zdravstveno zavarovanje in imajo vse, kar je nujno potrebno za življenje. Uspelo jim je shraniti celo nekaj prihrankov za prihodnost.

Grégoire iz Kiguha v Burundiju, je sirota, ki živi z dvema sestrama: »Izgubili smo starše, ko smo bili še majhni. Kljub preizkušnjam smo kljubovali skrajni revščini, manjkal nam je pa dom. Končno ga imamo, dom, čeprav gradnja ni še popolnoma končana. Zahvaljujem se dobrotnikom...«

Sestra Christina o napredku vključenih žensk v Kiguhu v Burundiju, kjer je veliko žensk vdov, ker so možje odšli borit v Somalijsko: »V začetku leta 2020, je bilo končalo delo v okviru projekta za 93 žena, ki so bile vključene tri leta. Poleg denarne in materialne pomoči, so prejemale tudi duhovno podporo. Zdaj se kolikor toliko samostojno znajdejo in si tudi medsebojno pomagajo. Imajo svojo kožo, motiko, lonce, obleke, semena, nekaterim so bile obnovljene hiše in prekrite s pločevinasto kritino... Lahko kupijo osnovne potrebščine za družino, niso več odvisne od drugih. Čeprav so zaključile prejemati finančno

podporo, toda spremljali jih bomo še naprej z nasveti, srečanji, moralno podporo, da ne zgubijo vseh vrednot in navad, ki so jih pridobile v teh treh letih. V projekt pa smo sedaj vključile nove družine, ki živijo v zelo slabih življenjskih pogojih. Srečujejo se s problemi, ki jih same ne morejo razrešiti: lakota, brezposelnost, poškodovanost hiš (streha pušča ipd.)... «

Družine v UGANDI:

S programom pomoči v Ugandi smo v sodelovanju z misijonarko sestro **Uršo Marinčič**, začeli v letu 2020.

Na njenem misijonu v kraju **Rwentobu**, kjer so sestre začele delovati v 2018, smo začeli s podporo plačila za delo **4 družinam**. Njihovo delo je urejanje okolice misijona, delo na polju in skrb za plantažo banan. **S. Urša je ob tem dejala:** »Iskrena hvala za vašo obilno dobroto pri projektu Z delom do dostojnega življenja. Ne morem vam povedati, kako je to dragoceno! In kako zelo so vam naši ljudje hvaležni! V našem koncu imamo namreč veliko pribežnikov iz Ruande in sosednjega okrožja, ki nimajo svoje zemlje in svoje strehe nad glavo, pač pa imajo najeto hišo, kruh pa si služijo z delom pri sosedih (če ga uspejo dobiti), ki pa so tudi v glavnem vsi revni. Tako da je zelo težko dostojno preživeti svojo družino. Ljudje se dobesedno prebijajo iz dneva v dan in so večkrat lačni kot siti. Imamo družine s številčnimi otroki. Veliko jih ne more hoditi v šolo, ker je le-ta plačljiva. Podoben problem je z zdravstvom ... A z vašo pomočjo je to lažje. Zato še enkrat iz srca hvala in naj vam naš skrbni Nebeški Oče stoterno povrne! Vaša hvaležna.»

Lidija iz Rwentobu v Ugandi sama skrbi za sedem otrok. Imajo hišico iz blata, ne pa zemlje za obdelovanje. Štirje otroci še hodijo v šolo. Sedaj, ko dela pri sestrah in zasluži, ima dovolj hrane in otrokom lažje plača šolanje.

Družine v CENTRALNOAFRIŠKI REPUBLIKI:

V kraju **Safa** v Centralnoafriški republiki je sedaj vključenih v delo **26 družin**, od tega 10 na novo lani. V tem kraju družine prejema 36 EUR na mesec, ker je življenje zelo drago, s COVID-19 pa so cene hrane še narasle.

Francis iz Safe ima ženo, ki je gibalno ovirana in tri otroke. Poleg skrbi za svojo lastno družino, ima skrb še za svoje revne in ostarele starše. Nimajo lastne hiše in niti ne postelj, tako, da spijo kar na tleh. Družino so sestre vključile v program lansko leto in sedaj počasi napreduje.

Chrestel iz Safe ima z možem 6 otrok. in med njimi je eden zelo bolehen in so za njegovo zdravljenje veliko porabili. V oskrbo so vzeli tudi strica, ki je bil napaden in so plačevali njegovo zdravljenje. Živijo v hiši, ki ni primerna za življenje. Otroci potrebujejo hrano, obleko in šolanje. Ta družina je tudi na novo vključena družina.

Družine v ERITEJI:

Sestre v kraju Maimine v Eritreji s katerimi nas je povezala sestra **Bogdana Kavčič**, na leto vključuje po **10 ranljivih žensk**, ki jih sestre učijo veščin, kot je tkanje, vezenje in pletenje. Te ženske nato dobijo iz programa še finančno podporo (subvencijo) za nakup vsega materiala in strojev, da se doma lahko začnejo ukvarjati s to obrtjo in tako samostojno preživljati družine s prodajo izdelkov. Nato se vedno ponovi učni proces pri novi skupini 10 žensk.

Družine na MADAGASKARJU:

Na Madagaskarju poteka program Z delom do dostojnega življenja **na 3 različnih misijonih za 39 družin**. V kraju Ampitafa, kjer deluje Janez Krmelj (vključenih 18 družin), v Manambondo, kjer deluje Janez Mesec (19 družin), vključeni pa sta še 2 družini v Ranomeni, kjer je delovala s. Marija Pavlišič.

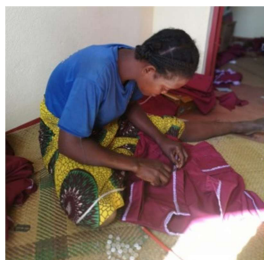
Misijonar Jani Mesec iz Manambondro na Madagaskarju je v teh dneh ob obisku Slovenije zapisal: *»Dragi prijatelji! Naši ljudje na oddaljenem podeželju virusa direktno ne občutijo, razen ko kakšen mesec ni bilo šole, predvsem pa ga občutijo s podražitvijo olja in predvsem riža. Letos smo v deževnem obdobju od decembra do marca doživeli sušo. Posledica je bil slab pridelek. Z vašo pomočjo se torej borimo za preživetje naših revnih družin, ki delajo na misijonu in upamo na boljše čase. Vidimo, da je stiska po vsem svetu, a če si med seboj pomagamo, je to znamenje, da je Božji Duh med nami. Hvala!«*

Sestra Therese, ki spremlja družine vsakodnevno v Manambondro: *»Hvala družinam v Sloveniji, ki ste še vedno pripravljene pomagati tudi v času korona krize. Vsaka od 19 družin opravlja delo, ki ga zmore, glede na zdravje in sposobnosti. Opazimo lahko splošni napredek, seveda različno od družine. Vesele so, da njihovi otroci lahko hodijo v šolo in imajo hrano. Spodbujamo jih, da bi sadili sadno drevje, kavo in klinčke, čeprav bodo sadove uživali šele čez leta. Kar zahtevamo je, da otroci hodijo v šolo, kajti se veliko jih ne zna ne pisati ne brati. Hvala tudi za velik dar za nakup prašičkov.»*

Hortancia iz kraja Manambondro je vdova s 3 otroki. Nimajo hiše, niti kolibe, kjer bi živeli. Najprej smo poskrbeli za otrok in jih vključili v naš otroški vrtec, kajti do zdaj še nihče od njih ni hodil v šolo, mam pa seveda vključili v delo, da sedaj zasluži za preživetje, počasi pa bo lahko napredovala.

Liška misijonarka Katja, ki spremlja 18 družin pri delu na misijonu Janeza Krmelja v kraju Ampitafa na Madagaskarju:

»Tukaj si reven, če imaš samo en lonec in si moraš drugega, ko kuhaš dve hrani izposodit od soseda. Vsaka ženska ima vsaj 6 otrok, večinoma so samohranilke. Napredek družin, ki delajo na misijonu dvakrat tedensko in zaslužijo, se najbolj vidi pri otrocih, ki sedaj hodijo vsi v šolo. Vsaka ženska je dobila tudi svoj košček zemlje, kjer sedaj sadijo banane, klinčke in kavo, s čemer se bodo lahko preživljali v prihodnje. Pri tem delu si medsebojno pomagajo.«

Družine v ALBANIJI:

Brezposelne matere iz **19 družin v Albaniji** opravljajo različna dela na misijonu v Gramshu, kjer deluje sestra Vida Gerkman. Nekatere so bile že zamenjane z novimi, ker so v tem času ali dobile zaposlitev. S tem kar zaslužijo z delom na misijonu pri sestrah, si največ pomagajo za vodenje gospodinjstva. Živijo v mestu, nekatere v najetem stanovanju, morajo skrbeti za nakup živeža, rednega plačila položnic: voda, elektrika...da so vsi člani oblečeni, obuti, da njihovi mladi lahko nadalje študirajo ter se ob tem počutijo enakovredni z drugimi vrstniki.

Sestra Vida Gerkman o tem kaj so žene delale v času korone: *»Opravljale so različna dela, glede na potrebe v naši hiši. Delo v menzi, kjer vsak dan delimo topel obrok revnim šolarjem, je zahtevalo več delavcev, ker je bilo več otrok, poleg tega pa razdeljenih zaradi covida v več manjših skupin. Ena žena je nudila učno pomoč, druge so čistile, šivale, pomagale pri obdelovanju vrta ... Veliko časa so porabile za nabiranje in sušenje čaja za otroke za v menzo za celo leto. Pozimi so pletle tudi nogavice za bolnike. Zadnji mesec jih veliko sodeluje pri oratoriju po vaseh in sedaj tu v Gramshu. Dve od njih imata ves čas na skrbi ostarele, obolele, invalidne.»*

Družina Albane iz Albanije, ki ima brezposelnega moža, ki le priložnostni dela, tri otroke in bolnega očeta, je prej živela na račun male pokojnine njenih staršev. Živeli so v najetem stanovanju, s polomljenimi vrati in okni, vodovodom, ki je puščal. Sestra Vida Gerkman ji je ponudila delo na misijonu, kar je sprejela z odprtimi rokami. Sedaj so se preselili v drugo stanovanje in ni več takšne stiske ob koncu meseca. Lahko plača položnice, nakupi hrano. Tudi otroci so dobili boljšo barvo, so bolj zdravi, veseli.

Dve družini, ki sledita sta letos na novo vključeni.

Anila iz Albanije živi z možem in 5 letnim sinom v zapuščeni stavbi, brez vode in elektrike. Mož priložnostno dela, žena pa je padla v depresijo. Sedaj z veseljem hodi delat k sestram, nekaj zasluži, ima stik z drugimi ženskami.

Elizabeta iz Gramsha v Albaniji z možem in 7 letnim sinom živi v najetem stanovanju. Mož dela priložnostno, kakor tudi žena, pri kmetih, po mestu. Vendar zaslužek obeh ne zadostuje za plačilo najemnine, vode, elektrike, hrane. Ko je enkrat sestre prišla prosit hrano, so ji ponudile delo. Zelo je bila vesela in se vestno vključuje v vsako delo.

Družine na ŠRILANKI:

Na Šrilanki smo s pomočjo darovalcev iz Slovenije in v sodelovanju s sodelavci lokalne Karitas od konca leta 2015 do sedaj pomagali že preko 50 revnim družinam v okrožju Kurunegala, da so oz. bodo lahko začele z družinsko dejavnostjo. Nekatere med njimi sodelavci še spremljajo, ker te družine želijo še dodatno razširiti svojo dejavnost. Skupaj je **sedaj na enkrat že 20 družin vključenih v program** s pomočjo slovenskih družin. Vsi ti starši se najprej v organizaciji Caritas Šrilanka udeležijo 3-dnevnega usposabljanja o tem kako načrtovati in voditi pridobitne dejavnosti. In vsak mora v sklopu usposabljanja narediti načrt za družinsko dejavnost, ki jo bo razvil. Skupaj se pogovorijo pri kateri dejavnosti imajo največ možnosti za razvoj in zaslužek ipd. Ob koncu usposabljanja vsak dobi za začetek zagona oz. nadgradnje svoje dejavnosti vsoto 135€, nadaljno vsoto pa še po nekaj mesecih. Sodelavci Karitas spremljajo nato napredek teh družin tudi ob obiskih na njihovih domovih. Naj naštejemo samo nekaj pozitivnih zgodb.

Surangika iz Šrilanke sedaj dobro napreduje v prodaji večernih oblek. Poleg tega je začela vzgajati različne sorte cvetja, kar ji bo prineslo dodaten prihodek. Pri teh dejavnostih ji pomaga mož. Z zasluženim lahko dostojno preživita otroke.

Radika iz Šrilanke: »Z možem imava dva otroka. On je ribič. Otroka hodita še v šolo. Doma pripravljam in prodajam izdelke hitre hrane. Prej sem se trudila po najboljših močeh premagati naše ekonomske ovire, vendar zaslužek ni zadostoval naši družini. S pomočjo dobrotnikov sem lahko razširila prodajo hrane in tako rešila naše težave.«

Mariana iz Šrilanke je vdova z eno hčerko. Z delom na sosednji kmetiji ni zaslužila dovolj za preživetje. Zato jo je Caritas Šrilanka povabila v program. Začela je z gojenjem perutnine in upa, da bosta imeli sedaj s hčerjo lahko živeti dostojno življenje.

PODPORA DELU UČITELJEV IN ZDRAVSTVENNIH DELAVCEV NA MISIJONIH V AFRIKI

Že štiri leta preko akcije Z delom do dostojnega življenja **podpiramo tudi delo učiteljev in zdravnikov na misijonih v Afriki**. Sedaj s pomočjo več darovalcev podpiramo **plačilo dela 11 zdravstvenih in 10 pedagoških delavcev na misijonih** v Ruandi, Burundiju, centralnoafriški republiki in na Madagaskarju. Ta podpora pripomore k boljši kvaliteti dela v šolah in zdravstvenih centrih in je velika pomoč misijonom. Mesečne plače variirajo od države do države in od kadra.

Že štiri leta s pomočjo mesečnih darov iz Slovenije podpiramo **plačilo za delo zdravnika v kraju Ruzo v Burundiju**, ki sedaj lahko dela polni delovni čas v Zdravstvenem centru in porodnišnici v Ruzo in prejema plačilo 150 EUR na mesec. Ruzo je zelo odroččen podeželski kraj, kjer običajno takšni centri nimajo zdravnikov. Zato je zdravnik zelo pomemben za ta kraj. Opravlja specialistične preglede ter tudi ultrazvok nosečnicam. S tem preprečijo veliko zapletov pri porodih in nosečnice s težavami pravočasno odpeljejo v dve uri oddaljeno bolnišnico. Opravljenih je tudi več laboratorijskih pregledov, kot jih je bilo prej. Spremlja tudi vse bolnike, ki imajo aids (takšnih centrov je tu okoli malo) in duševne bolnike. Poleg tega redno poučuje drugi lokalni zdravstveni kader (nekateri so z diplomami – medicinske sestre, drugi pa priučeni) in s tem se še izboljšuje kvaliteta dela v tem zdravstvenem centru. Ker imajo zdravnika, sedaj ljudje prihajajo po pomoč tudi od zelo daleč, ker zdravnikom zelo zaupajo. Sestre usmiljenke, ki vodijo ta center pa so povedale, da je tudi zelo srčen zdravnik, da so mu pacienti na prvem mestu, pred vso

birokracijo ... Prvega zdravnika Dr. Angelo NDAKUNINHAHAZA, ki je dobil v septembru 2019 dobil štipendijo za dopolnilni študij specializacije, je nadomestil sedaj Dr. J. Bosco NTAKARUTIMANA. Vesel je, da je našel službo, čeprav ni lahko biti zdravnik v teh oddaljenih in zapuščenih krajih na podeželju. Zdravnik je zadovoljen, ko vidi koliko ljudi prihaja na zdravljenje v Zdravstveni Center v RUZO, kljub veliki oddaljenosti, ki jo morajo posamezniki prepešačiti, pa četudi gredo mimo drugih zdravstvenih centrov, kajti zavedajo se, da bodo tukaj našli zdravnika in tudi potrebna zdravila, ki jih drugje ne dobijo. Zdravnik zelo uporablja tudi aparat za hematološke preglede, katerega nakup smo podprli preko Za srce Afrike, za boljše postavljanje diagnoze in pravilno zdravljenje bolnikov.

Tri leta z vašo pomočjo pomagamo pri plačilu dela tudi **2 zdravstvena delavca v sklopu Zdravstvenega centra v Rwisabiju v Burundiju**, ki pokriva z zdravstveno oskrbo široko področje zelo revnega in gosto naseljenega prebivalstva – medicinsko sestro po imenu **HARERIMANA Claudine** in **medicinskega tehnika Claude** ki so jo z vašo pomočjo sestre usmiljenke zaposlile. Ljudje, ki prihajajo po pomoč od blizu in tudi zelo daleč vedo, da bodo prejeli osnovno zdravljenje, pa četudi nimajo sredstev, da bi usluge in zdravila plačali. Zdravstveni center sprejme tako tudi 400 in več bolnikov dnevno na konsultacije, veliko otrok in nosečnic na preventivne preglede, spremlja podhranjene otroke in hospitalizira težje bolnike. Poleg tega ima tudi porodnišnico s cca. 70 novorojenčki mesečno. V teh pogojih ni lahko zagotoviti redno mesečno plačo zdravstvenim delavcem. Zaradi pomanjkanja diplomiranega osebja v Centru, so sestre iskale nove delavce, hkrati pa prosile Slovensko karitas za finančno pomoč pri plačilu. Claudine, večinoma dela kot babica, Claude pa opravlja preglede in svetovanja pacientom. Oba sta zelo vesela, da sta dobila delo. Ljudje pa zadovoljni z njuno oskrbo.

V Rwisabiju v Burundiju imajo sestre tudi vrtec, ki ga je v tem letu obiskovalo 199 otrok. V tem vrtcu darovalci podpirate **delo dveh vzgojiteljev**. Ena je vzgojiteljica **NSHIMIRIMANA Esperance**. Ta vrtec je zelo pomemben za otroke. Dajejo prednost ubogim in se starši teh otrok čutijo ovrednotene z dostojanstvom, pogledj moj otrok je v vrtcu. Starši so zelo zadovoljni, ker imajo dobro vzgojo, imajo tudi zelo dobre pedagoške pripomočke in so čisti. Hkrati pa dobijo tudi malo duhovne vzgoje in lepega vedenja. Otroci se naučijo predbranja, predračunaja, petja, plesanja. Starši so ponosni ob tem. S tem imajo otroci dobro znanje ko vstopijo v šolo. Zadovoljni so tudi ker v vrtcu dobijo malico – močnik.

Drugo leto podpiramo tudi **delavca NKURUNZIZA Erica** v zdravstvenem centru Kiguhi v Burundiju, s plačilom 85 € na mesec, kjer je bilo veliko pomnjanje zdravstvenega kadra. Z njim se je izboljšala uslug za paciente.

Že dobri dve leti v sklopu zdravstvenega centra in porodnišnice v Musango v Ruandi, ki pokriva območje s preko 9.000 prebivalci in kjer deluje sestra Anka Burger, podpiramo **delo dveh zaposlenih**. Ena je **medicinska sestra Ishimwe Annie Chanceline**. Opravlja različna dela v centru, od dnevni pregledov, zdravstvene vzgoje, dela v porodnišnici, večkrat je dežurna tudi po noči. Mesečno strošek te delavke je 330 EUR (bruto plača). Več slovenskih darovalcev vas skupaj podpira plačilo njenega dela. Z njo se je kvaliteta nujenja oskrbe v zdravstvenem centru, kjer je močno primanjkovalo zdravstvenih delavcev, zelo izboljšala. Poleg nje podpiramo tudi delo administrativnega delavca **NZITUKUZE Sampsona**, ki vpisuje vse podatke pacientov in opravlja druga administrativna dela (mesečni strošek bruto je 280 €).

V tem vrtcu podpiramo tudi delo vzgojitelja **MVUYEKURE Remegie**. Poučuje v tretjem nivoju male šole. Zadovoljen je da lahko tukaj dela.

V Mukungu v Ruandi smo lani v sodelovanju s. Bogdana Kavčič v okviru zdravstvenega centra, ki oskrbuje 25.000 prebivalcev začeli s podpro plačilo za delo za **enega zdravstvenega delavca** po imenu **Pacifique**. Je vodja bolnišnične službe za zdravljenje hepatitisa v našem zdravstvenem domu. Dela tudi v porodnišnici, izvaja svetovanja in preglede bolnikov in pomaga v lekarni. Je odlična podpora za storitve bolnikom. Strošek dela mesečno, je 330 eur bruto.

Darovalci tudi podpirate delo lokalne **učiteljice TUYISENGE Séraphine v OŠ v Kigaliju v Ruandi**, ki jo je zgradila Slovenska karitas v letih 2013/14 ob sofinanciranju Ministrstva za zunanje zadeve in Misijonskega središča in je namenjena predvsem najrevnejšim otrokom. Mesečen strošek njene plače, skupaj z davkom za državo, je 150 EUR. **Séraphine** je zadovoljna da lahko tukaj dela. Ni tako lahko najti službe v Ruandi, če si učitelj. Mož nima rednega dela. Ima tudi otroka s posebnimi potrebami – gluhi in slepi. Polovico njene plače, da za najemnino stanovanja, ostalo za stroške življenja. Brez njenega dela ne bi preživeli. Sedaj pričakuje tretjega otroka ...

Poleg tega, da je za to učiteljico to delo velik osebni doprinos, pomaga ta podpora tudi sestram, da lahko plačujejo delo delavcem v šoli, ker je to privatna šola in ena redkih v Kigaliju, ki je dostopna tudi revnim otrokom in je zelo kvalitetna. V šoli otroci dobijo tudi tople obroke, česar v javnih šolah ni.

Na **Madagaskarju v vrtcu v kraju Ampitafa** pa podpirate delo dveh vzgojiteljic z mesečnim plačilom 80 EUR, ena med njimi je **Raharinirina Tianasoa Princia**. Za plačilo dveh vzgojiteljic skrbi misijon, za vse ostale učitelje pa plača delo preko Združenja Akamasoa država. Janez Krmelj je ob tem povedal: *»Sedaj se je strošek za izobraževanje na našem misijonu veliko zmanjšal. Otroci imajo veliko možnosti za napredovanje, saj hodijo lahko v predšolsko vzgojo in pouk že z petimi leti. Vam dragi dobrotniki za to pomoč izrekam prisrčno zahvalo.«* Sestra Terezija Pavlič pa nas je v sodelovanju z Janezom Krmeljem prosila za podporo dela **treh učiteljic v OŠ v Ranomeni**. Za vsako učiteljico plačamo 50 eur mesečno.

Od lani pa na novo podpiramo tudi **delo dveh babic**, ki delata na misijonu Ampitafa na Madagaskarju, kjer deluje Janez Krmelj, v porodnišnici. Tako kot pri šolah, tudi v zdravstvenih ustanovah, ki spadajo pod Združenje Akamasoa, nekaj zdravstvenih delavcev plača država (približno 1/3 vseh), za plačilo ostalih pa miora misijon zagotoviti sam. Tukaj podpiramo delo babic po imenu **Razafimanantsoa Faramihaja Albertine in Rasolondrenible Marie Claire**. Njuno plačilo za delo je 80 eur mesečno.

Jani Mesec, misijonar **v kraju Mananbondo na Madagaskarju**: »Tudi naša misijonska šola Dobrega Odrešenika prejema dragoceno pomoč v obliki plače **dveh učiteljic** skozi celo leto. Plačilo za njuno delo je 50 eur na mesec. S tem so starši otrok nekoliko razbremenjeni, da nam ni bilo treba dvigniti mesečne šolnine, šola pa že malo lažje diha in se prebija iz meseca v mesec Tako je naša šola, ki ima 299 učencev, tudi za revne otroke.«

Enega zdravstvenega delavca podpiramo v **zdravstvenem centru v Safi v Centralnoafriški republiki** od septembra 2019 in dobra pomoč za vse prebivalce Safe in okolice, ki imajo korist od kakovostne zdravstvene oskrbe, ki jo nudi. Zalo je zadovoljen s plačo, katere strošek je mesečno 250 eur, po državnih normah.

Slovenski misijonarji in misijonarke, sestre domačinke, sodelavci Karitas in tudi družine, ki so deležne te pomoči, so vsem Slovencem za to pomoč iz srca hvaležni. Ste v njihovih srcih in molitvah.